

Lo Somatent

DIARI REGIONALISTA Y D' AVISOS Y NOTICIAS

Any XIII

Reus Dijous 21 de Abril de 1898

Núm. 3 528

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

Administració y Redacció

PUNTS DE SUSCRIPCIÓ

PLASSA DE LA CONSTITUCIÓ, (PORXOS)

En la Administració d' aquest diari y en las principals llibreries d' aquesta ciutat y de fora.
En Barcelona, l'itografia Mallofré, carrer Junquera, 6.
No s' retornan los originals encara que no s' publiquin.

Farmacia Serra

La que paga més contribució de la província
FARMACIA OBERTA TOTA LA NIT

Arrabal Santa Anna, número 80, prop a la plassa de Catalunya

SECCIÓ DOCTRINAL

La Patria desemparada

Dos ó tres sigles enrerrera, ó més encare, quan Catalunya era una nacionalitat poderosa, quan tenia reys esforçats y sobis que l' engrandian y il·lustren, quan vivían Marquets y Rogers, Claris y Casanovas, quan hi havia, en una paraula, homes que encarnaven lo geni y la personalitat d' aqueixa nació, lo poble català s' hauria esgarriat si li haguessen profetisat que havia de venir un sigle XIX, un sigle de las llums en que la nació catalana arribaria a estar completament a las foscas de tota representació política.

Perque es la veritat que Catalunya, dintre del Estat espanyol, en lo qual va entrar ab los mateixos drets y debers que'l poble castellà, avny, gracies a la política absorbent d' aquell poble, Catalunya conserva tots sos debers ab molts més que se n' hi han anat anyadint, y en cambi s' ven casi completament despullada de tots sos drets.

Aqueixas y otras més amargas reflexions ens ferem l' altre dia al llegir aquestas ratllas en lo *Diario de Barcelona* comentant las imposicions dels centralisme:

«Varios hijos del Principado hablaban hoy sobre el particular, y de una curiosa estadística que se hizo, resulta que, a pesar de representar Cataluña la octava parte de los habitantes de España, no hay ningún ministro, ni subsecretario, ni director general, ni gobernador que sea catalán. Los catalanes, son, por lo tanto, los desheredados de la política y particularmente de la que representa el Sr. Sagasta, quien se ha distinguido siempre por su afán de imponer caneros en Cataluña y desoír los consejos de los jefes de su partido en ese Principado.»

Lo diari del qual treyem aquest comentari, sembla que té interès en carregar lo mort al partit liberal de la expoliació que s' está fent a Catalunya de sa representació política, mes com diu molt bé nostre company *Lo Geronés*, en aqueix punt lo mateix feya Cánovas que fa Sagasta, la culpa no es d' un partit, ni menos d' un home, la culpa es de tot un sistema de govern, la culpa es de la centralissació imperant, y més que de la centralissació, del predomini d' una rassa sobre totas las demés que torman part del Estat espanyol, de la rassa castellana entrevesada ab sanch andalusa y mora, que s' ha apoderat dels destins del país, mes per la idea de lucró y representació que pel desij de governar bé al Estat. Un altre dia veurém com se realisa aquest fet, veurém com l' escala burocràtica comensa en l' humil versayre de periódich, empletat en una oficina del Estat, passa pel sayneter empletat en lo Mintsteri, y acaba en Cánovas, escriptor, ministre, president del Consell y dictador suprém del Estat. Serà curiós seguir un per un aquestes esgrahons de la escala que recorra lo literat-polítich.

Catalunya, donchs, com acabém de veure, viu separada per complert d' aquest moviment burocràtic del Estat espanyol. En aquest immens y complicat maquinisme de la política, aquesta temperada la nostra patria no hi té cap intervenció. De governador en amunt, de tots los que intervenen en los assumptos públics no n' hi ha cap de català. La nostra patria, la que té més riquesa pera veure desaparèixer, la que té mes interessos morals y materials pera comprometre en las grans llytas armadas que s' preparan, en los assumptos que han de determinar aquestas llytas no hi té art ni part. Si n' resulta bé, a altres homes que

no son de casa ho deurém; mes si n' resulta un mal, com ne va resultant ja, si ens prenen los fills, si ens maten l' industria, lo comerç y l' agricultura, si comprometen nostre pervindre postrantnos en la pobresa y la impotencia per un quants sigles més, a ells ho deurém també.

Catalunya, la verdadera Catalunya, está desencanyada de la política espanyola y l' ha abandonat per complert, mes en comptes d' adoptar una resolució viril y enérgica enfront lo centralisme absorbent, s' ha demostrat vensuda y arrupeix com débil fembre. Y aquest miserable camí han seguit ab lo poble tots los homes que valen, cap d'ells se dedica a la política, cap dels que s' hi dedican arriba a ministre ni sisquera a director general d' alguna secció de ministeri, tots se contentan en ser humils diputats muts, figures decoratives del Congrès, servint d' escambell a sants que no fan miracles, servint de soldats a generals de recepció, de partidaris a quetes sense direcció, catalans que fins la llengua tenen de deixar de reóó quan ab ells tenen de parlar.

Figuraivos donchs si valen aquets catalans!

J. ALADERN.

Treballs pera millorar los cambis ab l' extranjer

La Junta Directiva del Institut Agrícola Català de Sant Isidro de Barcelona, al tenir coneixement de que alguns comerciants ó industrials se preocupan aquets dies dels perjudicis que ls causan los alts cambis ab l' extranjer, y de si seria convenient solicitar del Govern lo pago en pesetas de tots los cupons del deute que avny se fa en franchs, va reunir-se ab l' objecte de tratar d' aquestas qüestions y veure quina relació tenian ab la agricultura.

Creu la Directiva que ningú deu solicitar del Govern que falti a sos compromisos, puig l' honor d' Espanya exigeix que tots s' ajudem al Govern a cumplir ab son deber y un dels més segrats es cumplir los compromissos contrets; que encare que per la suprema llei de la necessitat se judiqués indispensable tal mida, no serian los agricultors los cridats a solicitaria, essent com es ab perjudici de un tercer; solzament los tenedors del deute, que s' paga en franchs, tenen dret a oferir en be de la patria'l sacrifici de la reducció de sos interessos; que tal mida no sembla pugni influhir notablement en los cambis y que aquestos solzament perjudican al comerç d' importació, pero afavoreixen notablement lo d' exportació, ab lo qual beneficían la agricultura y ls productors espanyols, obtenint bons preus los vins, las fraytas, los suros, los minerals, las fustes, lo bestiar, la virám y tota mena de productes d' industries rurals, y, finalment, que si'l Govern se ven en la impossibilitat de cumplir sos compromisos ha de ser ell qui imposi equitativament los sacrificis.

Si las distintas agrupacions d' interessos creats a Espanya s' imposan alguna carga en benefici de la nació, mereixerán un aplauso; pero si pera obtenir quelcóm en son profit solicitan del Estat que sacrifici a altres, donarán lloch a la llyta d' interessos y a la desnnió que avny més que may pot perjudicarnos.

Nombrá la Directiva a tres socis del Institut pera que estudiessin més detingudament aquestos assumptos y ls informassin sobre ls mateixos.

—Heusegni las conclusions de la exposició que eleva lo Foment del Treball Nacional al ministre d'

Hisenda sobre las causas de la pujada dels cambis ab l' extranjer y en la que s' senyalan los medis conduhents a millorarlos.

1.ª Manteniment del vigent réjimen aranzelari que conté la importació extranjera y desenrotlla la producció del país.

2.ª Establiment del lliure-cambi ab nostres províncias d' Ultramar, en benefici de nostra exportació y del comerç nacional.

3.ª Modificar la ley de prórroga del privilegi del Banch d' Espanya, de acort ab aquest establiment de crédito, en lo sentit de que las reservas metálicas del Banch en relació als bitllets en circulació representin com a mínim lo 40 per 100, essent precisament en or la meytat, obligantse ademés lo Banch a arribar al 45 per 100, en lo plasso de cinch anys, presentant l' augment d' un enter en cada balans anyal, de manera que en 31 de Desembre de 1903 ofereixi'l 45 per 100, essent la meytat precisament en or.

4.ª Atenenos a la equivalencia perfecta establerta en los títuls del Deute exterior entre nostra moneda y las lliuras y ls franchs, pagar en pesetas los interessos del expressat Deute.

5.ª Mentres per obligació subsidiaria vingni obligat lo Tresor de la Península a pagar la amortissació y ls interessos dels bitllets hipotecaris de la isla de Cuba, verificorho en pesetas, fondantse en idéntichs motius.

6.ª Crear a Paris una sucursal d' Espanya que contribuexi a regularisar lo cambi y a normalisar l' arbitratje, exercint d' organisme compensador en lo giro internacional.

Correspondencias particulars de LO SOMATENT.

La Corunya 18 Abril de 1898.

Al inaugurar avny mas tasques de Corresponsal de Lo SOMATENT en aquesta regió se m' presenta la ocasió de poguer comunicar als seus apreciabls lectors, que per aquest fet passarán a serho meus, una noticia que crech ha de ser llegida ab gust, no tant sols perque consisteix en un acte de cortesia tributat en obsequi a una distingida dama, filla d' aquesta encantadora terra, la inspirada poetissa D.ª Sofia Casanovas, sino per la trascendencia del acte, donchs es opinió general que sense aquest estol regionalista que aplega en son hostatje social la *Lliga Gallega*, la vinguda y sortida de nostre insigne compatriota s' hauria verificat com tantas altres vegadas, en mitj de una indiferencia gran.

Haurían estat quatre admiradors y amichs los enterats de la nova estada de la Sra. Casanovas en sa patria, y ella, als seus admiradors de la Polonia, regne que com lo nostre suspira pera sacndir lo joa de tres nacions poderosas, no hauria pogut presentarlosi un testimoni tant expressiu de lo que se l' estima y considera a la seva Galicia.

La *Revista Gallega* digníssima portantven dels regionalistas d' aquesta terra, dedica un sentit y ben escrit article a la estada de la escriptora corunyesa en sa patria, dihent que en lo tran corren del dissapte solti en companyia de son espós lo notable filòsof Mr. Vincent Lutoslawski y sas belles filles Maria-Rosa, Isabel y Miracle.

De tant important revista son los següents párrafos que traduheix:

L' amor que a Galicia professa nostre il·lustre pay-sana, la fa acreedora a tota classe de simpatias y respectes, així que, tenint en compte sos mereixements, los amichs y admiradors que a la Corunya té, conce-biren la idea y la portaren a la practica, de testimo-niarli son apre-ci.

Al efecte, la Junta directiva de la «Lliga Gallega», en sa última reunió, acordá nombrar «socio honoraria» de la patriótica institució a Sofia Casanova, expedintli lo títol corresponent que en la tarde del dimecres li entregá una comissió d' aquella, formada per lo Presi-dent, lo Secretari y un Vocal, dirigintse pera l' objecte al chalet que en la fábrica del gas posseheix son direc-tor Mr. Saunier, Consul de Russia, en quin domicili s' hostatja la obsequiada y sa familia.

Desitjant que s' emporti a la patria de son digne espós un recort grat de la patria seva, se li oferí per veris amichs, un pergami en lo que 's llegeix aquesta dedicatoria:

A DISTINTA ESCRITORA CRUÑESA
Sofia Casanova de Lutoslowski

os seus amigos e os seus admiradores, conságranlle esta agarimosa lembransa ao deixar temporalmente a sua terra, onde quiera Diós vexan presto retornar ao lar dos seus maiores á tan feliceira e garrida dona.

Na Cruña aos dez dias do mes de Abril de MDCCCXCVIII.

Manel Murguía, Eduart Pondal, Andreu Martinez Salazar, Ramon Bernárdez, (Abat de la Colegiata), Salvador Golpe, Manel Lugiés, Evarist Martelo Pau-mán, Galo Salinas Rodriguez, Eugeni Carré Aldao, Manel Bonet, Eladi Rodriguez y González, Cessáreo García Alvarez, Alfret de la Fuente, Florenci Vaamon-de, Francisco Tettamancy, Romá Navarro, Avelí Bar-beito, Marcell Hidalgo, Joseph Agudín Cabenas, Mer-cial M. de la Iglesia, Joseph Blanco Vilarino, Enrich Carré, Rafel Aufrán, Ricart Seijo, Eladi Fernández Diéguez, Antoni Seijo, A. Rodriguez Rouco, Dámasso Carrero, Aquilino Novás, Daniel González. E. García de Paredes, Benet Lembeye, Ricart Quinteiro, Lluís Pérez Moreno y altres.

Lo pergami constituheix en son conjunt un treball artístich.

En l' extrém superior porta graciosament units los escuts de Galicia y de Polonia; aquell ostentant lo Copó d' or sobre fondo blau y rodejat de las set creus; l' altre l' Aguila polaca rapant sobre camp celest, or-lats abdos escuts per ramas de llorer ab botons d' or; de las estremitats inferiors se desprén una cinta blava y blanca, d' un de quins extrems penja un tello roig ab l' escut de la Corunya, y l' altre acaba ab una borla d' or.

Aquesta alegórica y bonica composició fou pintada per lo competent aficionat y estimat amich nostre don Antoni Seijo Benasset, estant confiada la part caligráfi-ca a nostre molt estimat amich y company D. Eladi Rodriguez y González que, com éll sab ferho, dibuixá unas inicials en colors preciosísimas sent las demés lletres góticas.

Un y altre senyors feren del pergami una verdadera obra d' art mereixedora de tota classe d' elogis.

A l' acte de la entrega d' aquest notable document, se llegiren sentidas poesias gallegas, y 's parlá de nos-tre patria, resultant una festa per demés llobida y qui-na ressenya si 'ls hi comunicá fil per randa, estich segur ompliria totes las planas del número en que 's publicá.

Lo Missatje, testimoni fidel de la admiració que llurs patricis senten per la seva compatriota, y penyora del sgrahiment y efecte, arrelats en lo cor de nostras autoritats en las lletres vers en Sofia, com ho diuen las firmas que 'l solscriuhen, fou rebut per nostra poe-tissa, conmoguda y ab frasses de gratitut, prometent tornar dintre un any y mitj a la terra que tant estima y es estimada.

Un detall: la Sra. Sofia s' emporta cap a Polonia la dida de sa estimada filla María dels Miracles que va naixer a Mera, lo que prova l' arrelats que té 'ls sen-timents d' amor a la seva patria.

Als fervents desitjs manifestats pels seus bons amichs de tornarla a veurerla per la Corunya aviat hi afegeixo 'ls meus, com també de que tinguin los exp-edicionaris un bon viatge, repetintli «Hasta siempre» que ve significar *finis aviat*.

L' escolat de una guerra internacional ab los Estats-Units nos te aquí molt preocupats, puig per mes que autoritats en la marina diguin que las costas d' Espa-nya están ben defensadas, lo que es per lo que a las de Galicia toca, no hi res, y a fé que son las de mes perill, donchs aixís com las del Mediterrani tenen a Ceuta y Tarifa que las pot defensar privint lo pas de la esquadra enemiga per l' estret de Gibraltar, a

Galicia a excepció dels ports de Vigo y El Ferrol que estant una mica defensats, en los demés y 'l d' aqueste capital mateix, s' hi podria atansar la esquadra enemi-ga sense cap, por a no tancarli l' pas a espanyols.

Y a ló que la imortancia de nostras costas per lo properas que son d' Inglaterra y per tenir un dels De-partaments marítims principals lo de El Ferrol en lo que s' hi ha assurtexen de carbó y demés, los barcos de guerra, aixís com han d' avarhi pera netejar fondos, la fa una plasa estratégica naval.

Varis periódichs s' han ocupat ja d' aquest assumpto y 's confia que en un cas de que 's trenquin las Los-tilitats se procurarà artillar alguns dels ports mes im-portants.

G. DE SAN SILA.

Tortosa 19 Abril 1898.

La manifestació patriótica, jo diria patriotera, or-gánizada en aquesta ciutat, al ser resenyada per la prempsa, tota en general ha omés, com obehint a una consigna, los viscos a Catalunya donats per los maui-festants.

Acostumats los diaris d' aquesta població a ser mes instrument dels de Madrid, en quina política centrali-sadora s' inspiran, potser los ha dolgut que en aquell acte públich hi hagués qui recordantse de lo molt que nostre patria te per perdre en un cas de guerra, llansés al espay lo crit de «Visca Catalunya!» Per ventura no es un deber estimar primer als de casa que als de fore?

Cridar «Visca Catalunya!» després dels viscos a Espanya, a l' exercit, a la marina y a las autoritats, no es cap crim, no constituheix cap delict, y menos en unas circunstancias com las actuals en las que va-ris son los pobles de nostra activa e industrial regió, que están a punt de votar cantitats destinadas a contribu-ir als gastos de la guerra y a entregar sos fills pera que rebutjin ab lo seu valer y ab las forsas de las ar-mas tota imposició, tota humillació que pretengui d' Espanya lo poble nort-americaná.

La idea d' obrir la suscripció nacional va fent camí y entre 'ls medis de procurar diners que la fassin res-pectable en la cantitat, hi figura la publicació d' un nú-mero extraordinari del periódich *Tortosa Ilustrada*, que ha sigut acceptada per la Redacció, y la d' organi-sar unas carreras de velocipedos de las que n' estaria encarregat la «Societat Velocipédica».

La disposició del Sr. Gobernador civil de la provin-cia, trayent l' impost ab que 's carregavan las merca-derias al entrar en la població y sobre 'l qui «La Ver-dad» hi havia emprés fortas campanyas, ha sigut molt ben rebuda de tots los contribuyents y en general de la població.

La «fiesta nacional», vull dir la corrida de bouhets que tingué lloch en nostre «Circo Taurino» diumenge passat, resultá un espectacle edificant com ja saben.

En aquesta ciutat ahont tan gran es la afició a las banyas y als toreros, que qui mes qui menos se sent d' aquesta «sangrecita» per son cos, representarse una parodia de «corrida» es massa grós, no pot admetres, es un engany que mereixia venjansa complerta; per aixó l' escándol sortí digne del fracás.

Al entrar a una plasa de toros, la vergonya y la cultura 's deix fora la porta, los espectadors d' homes passan a feras, veritables bestias que no mes disfrutan al baf de la sanch dels pobres cavalls, dels martiritzats bous ó dels ineptes tereros.

Los toreros han cobrat y aquesta taca per la que tots tremolavan, ha quedat ben neta.

Esperém una repetició, que aixís se fan mérits pe-ra captarse las simpatias dels bons espanyols.

Tortosí.

La Figuera 19 Abril de 1898.

La tranquil·tat de aquesta vila pera res s' ha alte-rat. Aquí no hi arriban los esclats d' entussiasme que en paissos més cèlits han tingut lloch al enterarse dels mesquins propòsits de las Cambras nort-americanas.

A la altura que ocupém del nivell del mar, mal-grat la primavera que s' atansa vestint nostras deso-lats camps de vinya, ermas montanyas y valls que fan brollar fonts dellágrimas al veurels ab sos cepes morts per la filoxera uns, malaltissos los més, encare hi reg-na un ayre fresch que 'ns retorna a la realitat de la vida, y fa que la nostra pensa rahoni sobre 'l pervindre que 'ns espera, més negre que la fosca ab que embol-calla la nit a nostras vistas panorámicas, difuminant las siluetas de tot lo que te personalitat propia.

Seguim y aquesta es la noticia interessant que avuy puch facilitarli, sense Ajuntament que nos re-presenti. Tots los fills de vehí estém constituhts en

autoritat, tots vetilém pels nostres interessos y d' aquí que, apesar de lo anormal de nostra situació, no 's re-gistri cap desgracia, cap robo, ni cap altre fet que fas-si necessaria la intervenció d' una autoritat legalment constituhtida.

Estém en lo millor dels mons; per aquest vehinat son lletra morta una gran majoria de las gabelas ó im-rosts que pesan sobre la propietat y especialment lo de Consums.

En aquesta comarca del Priorat hi ha molts pobles que 'ns envejan y no tenen pas rahó.

Las delicias de que disfrutém en mitj de nostra ne-gra sort, no son pas perque 'ns viuguin de fora casa: tot nos ho ha proporcionat la nostra actitud no votant en las eleccions de regidors, donant tres vots de sis que 'n van ferús del sutragi, los altres tres resultaren en blanch, en las darreras eleccions de diputats a Cortis, y sostenint fermes lo criteri de que a qui no te per pagar no se 'l pot obligar.

MIQUEL DE LA MASIA.

CRÓNICA

Sabém que 'ls catalanistas d' aquesta ciutat pensan reunirse dissapte a la nit en fraternal ápat pera cele-brar la festa de Sant Jordi, Patró de Catalunya.

A causa de no haverse reunit suficient número de senyors regidors abir l' Excm. Ajuntament no va pe-guer celebrar sessió de primera convocatoria.

Llegim en un colega de la capital:

«Lo Vice-Consulat de Portugal ha sollicitat del Go-bern civil que li faciliti una llista de tots los peri-ódichs que 's publican a Tarragona».

Suposém que aquesta llista 's referirá a tots los pe-riódichs que 's publican a ia provincia, donchs de lo contrari l' mentat Vice-Consulat no s' hauria dirigit al Govern civil.

Es un fet que dintre pochs dias actuará en lo Tea-tre Principal de Tarragona una companyia de género «chico».

Al Teatro Principal de Tortosa, n' hi actúa una de dramática catalana.

Los exportadors d' olis d' oliva que desitgin dis-frutar de la tarifa mínima que rigeix pera aquest arti-cle en la vehina República, han d' acompanyar certifi-cat d' origen.

Existeixen gran número de becoys de vi y sachs d' avellana depositats en lo moll de Tarragona en ex-pectativa d' embarch.

Entre 'ls cuadros de paissos extranjeros, que s' han rebut, pera figurar en la Exposició de Bellas Arts de Barcelonan, cridan la atenció los de Bélgica, Holanda y Alemania.

Los travalls de dita Exposició segueixen ab notable activitat.

Lo dia 23 del corrent mes tindrà lloch la inaugura-ció de la indicada Exposició de Bellas Arts ó Indus-trias artísticas.

Ha mort a Cervera la senyoreta D.ª Francisca An-dreu, germana de nostre company en la prempsa don Jaume, Director de *La Opinión* de Barcelona.

Enviém al Sr. Andreu nostre més sentit pésam.

En la Universitat de Barcelona s' han sospés las classes fins a nova ordre en vista de la excitació que regnava entre 'ls elements escolars.

Copiém de *Lo Catalanista* de Sabadell:

«Segons se 'ns dia, en vista de l' aisa terrible dels cambis, s' han reunit los amos de vapors d' aquesta ciutat, que pagan avuy lo carbó a preus fabulosos, acordant aumentar ab 20 per cent lo valor de la forsa motriu.

Com lo mateix succeheix ab otras industrias ane-xas a la llanera, aviat nostras fabricants no sabrán cóm ferho pera poguer donar sortida a sos productes.

Si Deu no mira per aquest pobre país, ja cal que 'ns preparém a buscar casa en altra terra.»

S' ha disposat que 'ls individus de tropa pertenci-ents al cúpo de Puerto Rico y que foren destinats a varis cossos d' aquesta regió, ingressin en lo Dipósit d' Ultramar ab objecte d' embarcar lo 25 del corrent en lo vapor correo «Buenos Aires» ab destí a la petita Antilla.

SERVEY DE TRENS

SORTIDAS.

De Reus á Barcelona:

5:04 m. correo (Per Villanova y Vilafranca) 1.ª, 2.ª y tercera.
8:56 m. expés, primera y segona dimars, dijous y dissabtes, (per Vilafranca)
12:11 t. mercaderias, segona y tercera.
4:57 t. correo (per Vilafranca)

De Barcelona á Reus

5:25 m. (per Vilafranca).
9:46 m. (per Vilafranca).
15:08 t. per id.
7:33 t. expés (dimars, dijous y dissabtes).

De Reus á Mora

9:33 m. — 1:04 t. — 3:40 t. — 7:49 y 9:37 nit.

De Mora á Reus

4:24 m. — 8:00 m. — 12:05 t. — 6:04 t. — 7:36 a.

De Reus á Tarragona

8:30 m. — 9:47 m. — 2 t. — 7:04 t.

De Tarragona á Reus

7:30 m. — 12:25 t. — 4:30 t. — 8:20 a.

DR. I. CARALT SALA

METJE CULISTA

HA TRASLADAT SON CONSULTORI A LA

Ronda de Sant Pere núm. 9, pis principal

(entre'l Passeig de Gracia y Plassa de Urquibona). — BARCELONA.

CONSULTA de 10 á 12 y de 3 á 4

Caramelos Pectorals del metje SALAS

Curan la Bronquitis, Tos, Catarros, etc., netejan de mucositats l'aparat respiratori tan sols presenten un al anars a dormir y altre á la matinata, composició inofensiva no conté medicament perillós.

DIPOSIT en Reus Farmacia de Serra Arrabal Santa Anna, 30.

Preu de la capsá 6 rals.

De Reus á Lleyda
8:10 m. — 5:23 t.

De Lleyda á Reus
5:50 m. — 3:50 t.

De Reus á Vimbodí
1:28 t. cotxes de 2.ª y 3.^a

De Vimbodí á Reus
9:53 m. cotxes de 2.ª y 3.^a

De Tarragona á Valencia
9:30 m. y 11:30 n.

De Valencia á Tarragona
11 m. y 6:30 t.

ADMINISTRACIÓ DE CORREUS-REUS

Horas d' arribada y sortidas de correos

ARRIBADAS.

De Tarragona, 8:30 m.

De Barcelona (per Tarragona) 8:30 m.
De id. directe 10:30 t.
De id. id. 1:30 t.
De id. ab la correspondencia extranjera (per Picamoujons y descendent de Lleyda) 7:30 t.
De Madrid y Zaragoza 2:30 t.
De Lleyda y Huesca 7:30 m.
NOTA: Los correos para Filipinas sortiran de Barcelona lo 7 y 21 de Noviembre y 15 y 19 de Desembre del corrent any. Los de Cuba surten d'aquesta Administració lo 7, 17 y 27 de cada mes, correo ordinari.

Altra.—Deu tenirse present que tots los vapors que conduheixen tropas de reforç á Cuba, portant també correo.

SORTIDAS

Perá Barcelona á las 5:00 m.
Perá id. á las 2:00 t.
Perá Tarragona, Valencia y Murcia per S. Vicens 5 m.
Perá id. id. id. (per idem) á las 2:00 t.
Perá Tarragona, directe á las 7:00 n.
Perá Lleyda, Huesca, Manresa, Sabadell, Tarrassa y sas líneas á las 8:00 m.
Perá Madrid, Saragossa, Teruel, provincias vascongadas, Castilla, Galicia, Andalucía y Extremadura á las 4:00 t.
Los pobles servits per peatons á las 9:00 m.

NOTA: A la correspondencia dirigida á Teruel, Andalucía y Extremadura, que 's deposita en los buxos després de la sortida del correo de Madrid, se li donará sortida á las 7 de la nit per Tarragona.

GUANO ANTIFLOXERICH VILASECA

Produeu-barreja de plantas comuns desmenusadas é impregnadas d' un conjunt de substancias, reconstituyents unas y apropiadas, pera exterminar la filoxera altrás, formant un adob infalible pera regenerar y sostenir el vigor de las vinyas filoxeradas.—Unich que abona l'cep posant en estat de multiplicar sa producció, y cura radicalment totes las malalties.— Exits comprobats, axí á España com á l' extranger desde 1890.—Preu 15 céntims de pesseta lo kilo posat en la estació de Sant Miquel.—Pago al contat. Pera circulars instructives y demandas dirigirse á P. Gotarra Codolar advocat y administrador de fincas carrer de Basca, 35, segon, BARCELONA.

PARA ABONO DE TODAS LAS COSECHAS Y CULTIVOS
INDISPENSABLE Y DE EXCELENTES RENDIMIENTOS
EL COMBINADO EMPLEO DE LAS

ESCORIAS THOMAS SALES DE STASSFURT

COMO ABONO FOSFATADO

COMO ABONO POTASICO

GARANTIZADAS PURAS

SOLUBLES AL CITRATO

SULFATO DE POTASA, CLORURO DE POTASA

SALES CALCINADAS RICAS EN S LFATO DE POTASA, KAINITA, ETC.

El más económico, el más eficaz, el más duradero.

bajo garantía del Sindicato de ventas de STASSFURT

NITRATO DE SOSA

como abono azoado

DE GRADUACION GARANTIDA DE 15 1/2 A 16 00 AZOE Y DE EFECTOS RAPIDOS Y SEGUROS

DIRIGIRSE PARA PROSPECTOS É INFORMES SOBRE EL EMPLEO

A D. OTTO MEDEM.-VALENCIA